

President Metsola sõnavõtt Euroopa Ülemkogu erakorralisel kohtumisel
17. aprill 2024

Täna, Charles.

Tere õhtust kõigile!

50 päeva pärast lähevad sajad miljonid eurooplased valimiskastide juurde. Nagu teate, olen külastanud liikmesriike ja kuulanud seal koos Euroopa Parlamendi liikmetega kodanikke. Inimesed, kellega kohtusime, nimetasid tähtsaimate prioriteetide hulgas võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, julgeolekut, majanduse tugevdamist ja uute töökohtade loomist.

Nendel teemadel ootavad inimesed meilt tulemusi, nii nagu saavutasime juba tulemusi rändevaldkonnas. Seetõttu pean tervitavaks meie arutelu majanduskasvu edendamise ja Euroopa konkurentsivõime suurendamise üle, mida toetab Enrico Letta analüüs ühtse turu tuleviku teemalises sõltumatus kõrgetasemelises aruandes. Kõik see toimub kriitilisel ajal.

Austatud kolleegid!

Ühtne turg on meie liidu ainulaadne kasvumudel. See on olnud võimas lähenemise tõukejõud ja meie väärtuslikem vara. Tänapäeval saavad inimesed elada, töötada, õppida ja reisida kõikjal liidus. Ühtne turg aitab suurtel ja väikestel ettevõtetel asutada äri seal, kus nad soovivad, annab neile suurema turulepääsu ja edendab samal ajal konkurentsivõimet. See pakub tarbijatele ka rohkem valikuvõimalusi ja odavamaid hindu ning tugevamat tarbijakaitset, mis arvestab nende huve. Meil on maailma suurim demokraatlik ühtne turg, mis on meie ülemaailmset positsiooni veelgi tugevdanud.

Ent uus geopoliitiline olukord ja üha keerukamad probleemid on toonud esile ühtse turu haavatavuse. Kuidas muuta Euroopa konkurentsivõimelisemaks, innovaatilisemaks ja sõltumatumaks? Kuidas meelitada ligi ettevõtteid, luua töökohti ja suurendada majanduskasvu?

See arutelu ei ole uus. Üle 30 aasta on ühtne turg olnud arenev projekt, mis on olemuslikult seotud ELi strateegiliste prioriteetidega. Praegu peame meeles pidama, et Euroopa ühtse turu projekt on – ja on alati olnud – sügavalt poliitiline. Olen veendunud, et meie majanduspiirkonnal on endiselt potentsiaali tuua meie inimestele veelgi suuremat kasu. Nüüd on aeg see kohustus uuesti võtta.

See tähendab ühtse turu süvendamist, et viia see uuesti vastavusse praeguse olukorra vajadustega, eelkõige majanduse rohe- ja digipöördega. Ainult siis, kui suurendame tootlikkust, kiirendame investeringuid oma tööstusvõimekusse, sealhulgas arukatesse elektrivõrkudesse, ning integreerime ühtse energia-, finants- ja telekommunikatsioonituru, saame vähendada strateegilist sõltuvust ning samal ajal toetada ja säilitada majanduskasvu. Ühtne turg on meie majanduse võimsaim mootor ja see peab kajastuma meie ühiskondade arengutaseme võrdsustamises. Nii võitleme sotsiaalse tõrjutuse vastu internetis ja väljaspool seda.

Praktikas nõuab see suuremaid jõupingutusi, et luua võrdsed võimalused. Digiteenuste määruse, digiturgude määruse ja tehisintellektimääruse vastuvõtmine on olulised sammud

õiges suunas. Kuid samasugust pühendumist on vaja ka energiavaldkonnas ja rohepöördes laiemalt.

Tõsiasi on, et kuigi meie eesmärgid on maailmas juhtivad – mis on midagi, mille üle peaksime olema ja olemegi uhked –, takistab meid liigne bürokraatia. Näiteks võivad mõnes kohas meretuulepargi ehitamise arendusetapid kesta sama kaua kui maismaa tuulepargi valmishitamine tervikuna. See tähendab, et praegu on tõhusama taristu ehitamine Euroopas tunduvalt vähem atraktiivne.

Kuid bürokraatia ei takista mitte ainult strateegilisi investeeringuid ja meie kliimaeesmärke, vaid tõkestab ka sotsiaal-majanduslikku kaasamist. Talunike meeleavaldused on üks silmatorkav näide sellest, et me ei ole viinud oma eesmärke vastavusse inimeste vajaduste ja ootustega. See ei ole kaugeltki mitte ainult põllumajanduse probleem ja peab kajastuma strateegilises tegevuskavas.

Sellepärast olen alati rõhutanud, et selleks, et rohepööre õnnestuks – ja see peab õnnestuma – tuleb hõlmata kõik valdkonnad. Kedagi ei tohi maha jätta. See peab pakkuma tõelisi stiimuleid ja turvavõrke tööstusele. Inimesed peavad protsessi usaldama ja saama seda endale lubada. Vastasel juhul on oht, et peletame üha rohkem inimesi ääreala mugavusse, ja seda paradoksaalselt just nüüd, kui kutsume inimesi üles Euroopa eest seisma. Me ei tohi seda lubada.

Teine majanduse arengut takistav tegur on finantssektori killustatus ja konkreetsemalt kapitalivoogude takistused kogu liidus. Rohelised investeeringud on viimastel aastatel küll hoogustunud, kuid endiselt jääb igal aastal täita enam kui 400 miljardi euro suurune tühik, mida ei saa isegi riigiabi käsitlevat lähenemisviisi ümber hinnates täita üksnes avaliku sektori rahaliste vahenditega.

Kapitali vaba liikumine on üks neljast ühtse turu põhivabadusest. Ometi on ka pärast aastakümneid kestnud integratsiooni endiselt takistusi, mis mõjutavad meie ülemaailmset konkurentsivõimet.

Selleks et meie ettevõtted ja tööstus saaksid laieneda ja uuendada, luua töökohti, stimuleerida paremaid säästuvõimalusi meie kodanikele, luua jõukust ja tagada Euroopa konkurentsivõime, peame looma õiged tingimused ja raamistikud, et meie idufirmad ja VKEd jääksid Euroopasse. See tähendab, et peame pangandusliidu ja kapitaliturgude liidu lõpule viima. Nagu juba ütlesin, on ühtse turu süvendamine alati olnud poliitilise tahte küsimus. Nüüd on taas on saanud aeg selle küsimusega tegeleda, vastasel korral on oht, et kaotame kõik.

Nii saame inimestele näidata, et see projekt annab tulemusi. Nii saame lahendada tõelisi probleeme ja leevendada väljakutseid, mille ees seisavad ettevõtjad ja pered kogu Euroopas, nagu suuremad arved, ebakindlad eluasemeturud ja mure, kuidas kuu lõpuni toime tulla. Nii tagame pikaajalise konkurentsivõime, jõukuse ja juhtpositsiooni maailma areenil.

Sel ajal kui tugevdame siseturgu, viime läbi reforme ja valmistume muutusteks maailmas, peab ELi laienemine Ukrainasse, Moldovasse, Gruusiasse ja Lääne-Balkanile jääma meie strateegilises ja poliitilises tegevuskavas tähtsale kohale. Siinkohal on Lääne-Balkani reformi- ja kasvurahastu heakskiitmine samm õiges suunas. See näitab veel kord, et ühtne turg muudab meid atraktiivseks. See toob Lääne-Balkani liitlased meile lähemale ja tugevdab sellega meie

maailmajagu, liitu, euroopalikku eluviisi – ja meid kõiki. Euroopa Parlament mõistab seda ja seetõttu tulime kokku, et saada see valmis rekordkiirusel.

Austatud kolleegid!

Alustasin tänast sõnavõttu viitega kodanike muredele. Eurooplased soovivad ka, et tugevdaksime julgeoleku- ja kaitsestruktuure rahu ja demokraatia kaitsmiseks järgneval viiel aastal. Meie piiridel toimuv peab püsima tegevuskavas esiplaanil.

Venemaa jätkab ebaseaduslikke ja valimatuid rünnakuid Ukraina vastu. Oleme juba andnud Ukrainale tugevat poliitilist, diplomaatilist, humanitaar-, majanduslikku ja sõjalist toetust. Meie toetus Ukrainale ei tohi vankuda. Peame kiirendama ja tõhustama ukrainlastele vajaliku varustuse tarnimist, ka õhukaitseks.

Me ei tohi alla anda.

Sama kehtib Venemaa püüete kohta moonutada enne juunis toimuvaid Euroopa Parlamendi valimisi desinformatsiooni abil narratiive ja tugevdada kremlimeelseid hoiakuid. See ei ole enam mitte ainult oht, vaid ka võimalus – ja me peame olema valmis vastulööki andma. Sellega seoses lubage mul veel kord kinnitada, et Euroopa Parlament on valmis teid igal võimalikul viisil toetama, et tõrjuda tagasi igasugune pahatahtlik sekkumine meie demokraatlikesse otsustusprotsessidesse ja selle vastu võidelda, nagu ta on seda alati teinud.

Mis puutub olukorda Lähis-Idas, siis võivad Iraani enneolematud drooni- ja raketirünnakud Iisraeli vastu sütitada piirkonnas veel rohkem pingeid. Liiduna jätkame tööd selle nimel, et pingeid leevendada ja vältida veelgi suuremat verevalamist.

Möödunud aastal hääletas Euroopa Parlament ülekaalukalt selle poolt, et kanda islami revolutsiooniline kaardivägi terroriorganisatsioonide nimekirja. Jääme sellele seisukohale ka täna. Seda murettekitavat arengut arvestades on uued sanktsioonid Iraani vastu tema drooni- ja raketiprogrammide tõttu vajalikud ja põhjendatud.

Gazas on olukord endistviisi meeleheitlik. Lubage mul korrata, et Euroopa Parlament tegutseb jätkuvalt selle nimel, et saavutada relvarahu. Nõuame endiselt ülejäänud pantvangide vabastamist ja toonitame, et Hamas ei tohi enam karistamatult tegutseda. Nii jõuaks Gazasse rohkem abi, päästaksime süütuid elusid ja saaksime jätkata tööd kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse nimel, mis on tungivalt vajalik, sest pakub tegelikke väljavaateid palestiinlastele ja turvalisust Iisraelile.

Austatud kolleegid!

See on viimane Euroopa Ülemkogu kohtumine enne juunis toimuvaid valimisi. Soovin teid tänada selle eest, et muutsite selle mõttevahetuse nii interaktiivseks, ja kõige eest, mida olete juba teinud, et toetada meie püüdlusi ergutada valimisosalust. Võite olla kindlad, et parlament jätkab tööd kuni mandaadi viimase hetkeni, et tuua tulemusi kõigile eurooplastele.